

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ

ΕΤΟΣ 2014

Συντάκτης έκδοσης:

Δήμος Αναστόπουλος

Τμήμα Επόπτευσης, Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Υπεύθυνος τμήματος:

Δήμος Αναστόπουλος, M..Sc. Μηχανικός Περιβάλλοντος

Ειδικοί δασικής προστασίας/φύλακες:

Φωτεινή Δημάκου

Ιωάννης Δημητρακόπουλος

Γεώργιος Λυτρίβης

Γεώργιος Κωλέττης

Κωνσταντίνος Μάγγος

Επικουρούν οι:

Αργύριος Μπόγλης, M..Sc. Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος

Γεώργιος Τρυφωνόπουλος, Ph.D Βιολόγος

Άννα Κανελίδου, M..Sc. Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος

Επιμέλεια έκδοσης: Δήμος Αναστόπουλος

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 1.4/2015 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, Ιανουάριος 2015

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013»

«Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας του όρους Πάρνωνα & υγροτόπου Μουστού»

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΤΠΑ

«Κάνουμε εις πράξεις, ζούμε το αποτέλεσμα»

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού
Περιοχές Natura 2000
Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής
Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΑΞΗΣ

Τμήμα Επόπτευσης/ Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Πυρκαγιές
Συλλογή τσαγιού και ειδών χλωρίδας
Απόρριψη απορριμμάτων & στερεών αποβλήτων - Επιχωματώσεις
Λαθραλεία
Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Καταγραφή άγριας πανίδας και ορνιθοπανίδας
Συντήρηση υποδομών – Τεχνική υποστήριξη ΦΔ
Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση
Προστασία και Διαχείριση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Επιμόρφωση-Εκπαίδευση
Συνεργασίες
Προσωπικό

Κεφάλαιο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης προκύπτει από τις υπ' αριθμ. Υ.Α. 26432/2013 (ΦΕΚ 185/ΥΟΔΔ/25.4.2013) & 44469/24.9.2014 (ΦΕΚ 621/ΥΟΔΔ/9.10.2014), όπως ισχύει.

Ο Φορέας διοικείται από 11μελές Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Κέντρο Περιβαλλοντικής ενημέρωσης Άστρους και έδρα του Φορέα Διαχείρισης

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωνα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενρόκεδρο (πυκνές συστάδες και θαμνολίβαδα) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολίβαδα και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωνα οι οποίες εκτός από θαμνολίβαδα περιλαμβάνουν και χορτολίβαδα σε ένα μικρό οροπέδιο (Μπουρδάκης 2008) Ο Υγρότοπος Μουστού περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

- Λιμνοθάλασσα Μουστού
- Χερονήσι (παλιά κούπη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
- Έλος των Κάτω Βερβένων, βόρεια του Παραλίου Άστρους

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι (Goester 1993). Η λιμνοθάλασσα του Μουστού δέχεται γλυκά νερά από πηγή και θαλασσινό νερό από το κανάλι. Στην περιοχή φωλιάζουν ορισμένα προστατευόμενα είδη υδρόβιων και στρουθιόμορφων πουλιών αλλά η περιοχή είναι σημαντική κυρίως για την διαχείριση και τη μετανάστευση. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική για την βίδρα, ένα είδος πρόσφατα και αποτελεί έναν απομονωμένο βιώσιμο πληθυσμό (Μπουρδάκης 2008). Επίσης στην περιοχή του Μουστού και στις γύρω ρεματιές εντοπίζεται το τσακάλι, το οποίο απειλείται στην Ελλάδα με εξαφάνιση (Giannatos 2004).

Ο δρυπώδης άρκευθος (*Juniperus drupacea*) είναι ένα ασιατικό είδος με μοναδική περιοχή εξάπλωσης στην Ευρώπη τις βόρειες πλαγιές του Πάρνωνα. Λόγω της μοναδικότητάς του προστατεύεται σε όλες τις περιοχές εξάπλωσής του.

Λιμνοθάλασσα Μουστού

Στις σημαντικές ζώνες περιλαμβάνονται επίσης και εκτάσεις με ορθοπλαγιές και πλαγιές με πολύ μικρή δενδρώδη ή θαμνώδη κάλυψη, όπως είναι αυτές στην χαράδρα της Έλυνας. Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές καθώς περιλαμβάνουν τέσσερα στενά ενδημικά είδη της χλωρίδας, που απαντούν μόνο σ' αυτήν την περιοχή, και πολλά είδη σπάνιων χασμόφυτων.

Το σημαντικότερο στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής είναι η σπάνια και στενά ενδημική χλωρίδα της, η οποία πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί από τον Φορέα Διαχείρισης.

Περιοχές NATURA 2000

Η προστατευόμενη περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρεμμάτων και περιλαμβάνει πέντε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «NATURA 2000». (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Οрниθοπανίδας):

- ΕΖΔ - Λιμνοθάλασσα Μουστου (κωδικός: GR 2520003)
- ΕΖΔ - Μονή Ελώνης και Χαράδρα Λεωνιδίου (κωδικός: GR 2520005)
- ΕΖΔ - Κορυφές όρους Πάρνωνα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006)
- ΕΖΔ - Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα & Περιοχή Μονεμβάσιας (κωδικός: GR 2540001)
- ΖΕΠ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007)

Επιπλέον, εντός της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνεται και μία Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ) της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας.

- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)

Οι περιοχές Natura 2000 που συμπεριλαμβάνονται στα όρια του Φορέα Διαχείρισης καταλαμβάνουν έκταση 596.034 στρέμματα.

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

Η προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστου θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της Κ.Υ.Α. 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει βάσει της υπ' αρ. οικ. 81516/968/25.2.2000 απόφασης έγκρισης του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστου και το Νόμο 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) περί «Διατήρησης της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκίριτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερονθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστου» η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικότοποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή γύρω από τη Μονή Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα από τα πιο αξιολογικά δάση με δενδρόκεδρο, όπου έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το ΦΕΚ 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

β. Υγρότοπος Μουστου (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτινων και υδροβίων πουλιών. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Β. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση Δενδρόκεδρου Πραστού (3.I): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τον Πραστό πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

γ. Δάση Δενδρόκεδρου Παλαιοχωρίου (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωννα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωννα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3V): πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3V.I): περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώνα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχόφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Καθορίζονται οι γραμμικές περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώνα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- «Συμφωνία επί των Διεθνούς ενδιαφέροντος Υγροτόπων, ιδία ως Υγροβιότοπων» γνωστή ως Σύμβαση Ramsar.
- Σύμβαση για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (Bonn Convention).
- Σύμβαση για την προστασία της Άγριας Ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (Bern convention).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (79/409/ΕΟΚ).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την προστασία των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (92/43/ΕΟΚ).
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το τοπίο.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ν.3208/2003 (ΦΕΚ/303/2003) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις».
- ΦΕΚ/1289/1998 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».
- Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/86) για "την προστασία του περιβάλλοντος", όπως έχει τροποποιηθεί από τις διατάξεις του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 και 96/61..».
- ΠΔ 67/1981 (ΦΕΚ/23/1981) «Περί προστασίας της αυτοφυούς Χλωρίδος, και Άγριας Πανίδος και καθορισμού της διαδικασίας συντονισμού και Ελέγχου της Ερεύνης επ' αυτών».
- Ν.998/1979 (ΦΕΚ/289/1979) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας».
- Νομοθετ. Διάταγμα 868/18-1-1969 (ΦΕΚ/Α/7/1969) «Δασικός Κώδιξ».
- ΠΔ 27/2009 (ΦΕΚ 46/Α'/16.3.2009) «Καθορισμός κανόνων διενέργειας επισκοπήσεων για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών στη Χώρα σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/70/ΕΟΚ της Επιτροπής».
- Δασική Αστυνομική Ρύθμιση Διάταξη Υλοτομίας Πλατάνου. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου
- Εγκύκλιος με Α.Π οικ. 150977/04.10.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10-6-2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440 Β') «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση

αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1784 Β')

- Εγκύκλιος με Α.Π οικ.150895/13.09.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10-6-2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440 Β') «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1784 Β')
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 150559/10.06.2011 «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού»
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 111084/17.12.2012 (ΦΕΚ Β' 3368) «Τροποποίηση της αριθ. οικ. 150559/10.6.2011 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Πολιτισμού και Τουρισμού «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» (ΦΕΚ Β' 1440/16.6.2011), όπως ισχύει.»
- Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209/2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»
- Ν.3937/2011 (ΦΕΚ/60/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/25.4.2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέμματα και άλλες διατάξεις»
- ΥΑ 8668 (ΦΕΚ 287/Β/2.3.2007) Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων κ.λπ.» (Β' 383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 1) της υπ' αριθμ. 91/156/ΕΚ οδηγίας του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 383) και της υπ' αριθμ. 24944/1159/206 κοινή υπουργικής απόφασης «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 791).
- ΠΔ 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/8.3.2007) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ “για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- ΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 126880 (ΦΕΚ 435/Β/29.3.2007) Συμπλήρωση της υπ' αριθμ. Η.Π. 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022/Β/5.8.2002) κοινής υπουργικής απόφασης, κατάταξη δημόσιων και

ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.1650/1986 (Α'160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3010/2002.

- Ν.3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/9.12.2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- ΥΑ Αριθ. 2/14306/0022 (ΦΕΚ 405/Β/3.4.2002) Συμπλήρωση της 19661/1982/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση της 5673/400/1997 κοινής υπουργικής απόφασης... κ.λπ.» Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής (Β' 1811) και ειδικότερα του άρθρου 2 (παρ. Β) αυτής.
- ΚΥΑ 18186/271 (ΦΕΚ 126/Β/3.3.1988) «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα».
- Την κατεπείγουσα εγκύκλιο της 21.12.2012 που εξέδωσε ο αναπληρωτής Υπουργός ΠΕΚΑ, Σπύρος Καλαφάτης σχετικά με «Σχεδιασμός και δράσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου των λαθροϋλοτομιών»
- Την Κ.Υ.Α. 150559/10.6.2011 (ΦΕΚ 1440 Β'/16-06-2011) «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΘΗΡΑΣ

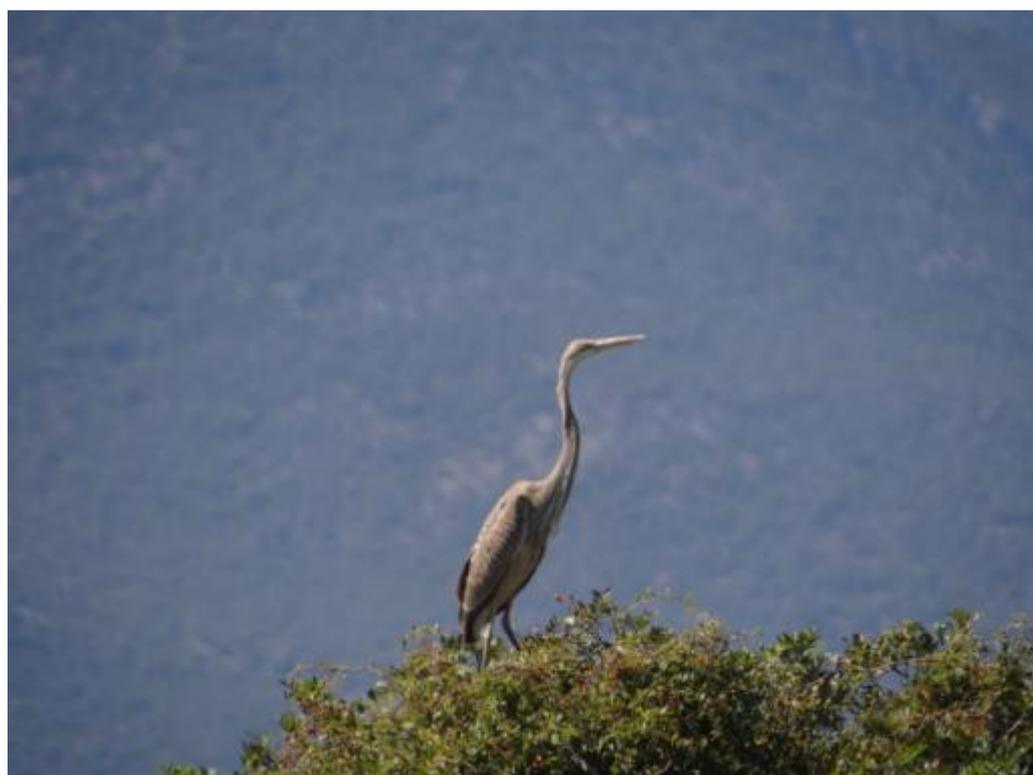

Βουβόκυκνος (*Cygnus olor*)

Η διάρκεια της κυνηγητικής περιόδου είναι για το κυνηγητικό έτος 2014 – 2015 από 20 Αυγούστου 2014 μέχρι 28 Φεβρουαρίου 2015, με εξαίρεση τη θήρα του αγριοκούνελου (*Oryctolagus cuniculus*) μέχρι τις 10 Μαρτίου 2015, βάσει υπ' αρ. 112022/2168 (ΦΕΚ 2154/ Β' / 6.8.2014) απόφασης του Ειδικού Γραμματέα Δασών, με εντολή Αναπληρωτή Υπουργού

Πρασινοκέφαλες Πάπιες (*Anas platyrhynchos*)

Σταχτοσικνιάς (*Ardea cinerea*)

Οι απαγορεύσεις υπάρχουν για την προστατευόμενη περιοχή:

A. στα Καταφύγια Άγριας Ζωής, τα οποία είναι τα εξής:

- **Κουφοβούνι - Τσικούλιο** (Βαμβακούς - Καστάνισσας) (~8.000στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Άγ. Γεώργιος ή Κάστρο** (Γερακίου) (~5.000 στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Μονή Παλαιοπαναγιάς** (Μελιγούς-Κορακοβουνίου-Άστρους) (~7.000 στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 162614/1852 ΦΕΚ520/Β/8-5-1979
- **Υγροβιότοπος Μουστού** (Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~5.900στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 563 ΦΕΚ329/Β/12-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φονεμένοι-Κούτσουρα** (Άγ. Πέτρου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~6.500στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 175778/2799 ΦΕΚ566/Β/13-9-1985
- **Κορομηλιάς - Βασκίνας** (Δήμου Νότιας Κυνουρίας) (~12.100στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 630 ΦΕΚ329/Β/13-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φαράγγι Μαζιάς** (Καστάνισσας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~16.050στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 629 ΦΕΚ329/Β/14-3-2001

B. Στις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010) και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει βάσει της υπ' αρ. οικ. 81516/968/25.2.2000 απόφασης έγκρισης του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού και το Νόμο 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) περί «Διατήρησης της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

Γ. Στις περιοχές προστασίας της φύσης το κυνήγι διέπεται από τις σχετικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, μέχρι την έκδοση του κανονισμού λειτουργίας και του σχεδίου διαχείρισης της περιοχής.

Κ.Υ.Α.

Με την Κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερονθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού», αποσκοπεί στον καθορισμό μέτρων προστασίας της φύσης και του τοπίου και των φυσικών σχηματισμών σε χερσαία και υδάτινα τμήματα της περιοχής του όρους Πάρνωννα και του Υγροτόπου Μουστού, που διακρίνονται για την μεγάλη βιολογική, οικολογική αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και εκπαιδευτική τους αξία. Στο κείμενο της ΚΥΑ αναφέρονται αναλυτικά οι ζωνοποιήσεις και οι αντίστοιχες επιτρεπόμενες δραστηριότητες.

Κεφάλαιο 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΑΞΗΣ ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013

Σκοπός της φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής είναι η μεγαλύτερη δυνατή προστασία της περιοχής, για την καταπολέμηση των παράνομων δραστηριοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και κυρίως για την πρόληψη και την αποτροπή τους και αποτελεί βασική αρμοδιότητα του Φορέα.

Λόγω της ανεπάρκειας του θεσμικού πλαισίου του Φορέα, παρόλο που έχει εκδοθεί η Κ.Υ.Α. χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής, το προσωπικό φύλαξης δεν έχει τη δυνατότητα να διενεργεί ελέγχους, και η φύλαξη ουσιαστικά περιορίζεται στην παρατήρηση, στην σύσταση και στην άμεση ειδοποίηση των αρμόδιων, για έλεγχο, υπηρεσιών.

Διασπορά οχημάτων Φορέα Διαχείρισης

Τόσο για τους ορεινούς όγκους όσο και για την υγροτοπική περιοχή, ο Φορέας Διαχείρισης με τα μέσα που διαθέτει έφτασε γενικά σε ένα πάρα πολύ ικανοποιητικό επίπεδο φύλαξης/προστασίας λόγω του ότι σε αυτό συνέβαλε η συνεχής εποπτεία, ενημέρωση, καθοδήγηση και συνεργασία των φυλάκων με όλα τα θεσμοθετημένα όργανα φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής, όπως:

- Πυροσβεστική Υπηρεσία
- Δασική Υπηρεσία
- Θηροφυλακή
- Αστυνομία

Τμήμα Επόπτευσης Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Τα μέσα που χρησιμοποίησε το Τμήμα Επόπτευσης/Φύλαξης κατά την περίοδο του έτους 2014 ήταν:

- α) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στο Άστρος
- β) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στον Άγιο Πέτρο
- γ) Ένα αγροτικό όχημα και ένας φύλακας στο Λεωνίδιο

Κάθε όχημα και κάθε βάρδια περιλαμβάνει ένα οδηγό και σε ειδικές περιπτώσεις δύο υπαλλήλους. Ακολουθείται πρόγραμμα διαδρομών που συντάσσει ο Υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης.

Όχημα του Φορέα Διαχείρισης

Η προμήθεια σύγχρονου και αξιόπιστου εξοπλισμού επέτρεψε να παρέχονται πλέον στο πεδίο αναβαθμισμένες υπηρεσίες. Ο εξοπλισμός κάθε οχήματος είναι:

- Ένα σταθερό και ένα φορητό ασύρματο, οι οποίοι χρησιμοποιούν τις συχνότητες των δύο Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Αρκαδίας και Λακωνίας ανάλογα με την περιοχή στην οποία βρίσκονται (Αρκαδία ή Λακωνία). Οι ασύρματοι παραμένουν ανοικτοί καθ' όλη τη διάρκεια της βάρδιας, στην ανάλογη συχνότητα της περιοχής που βρίσκονται. Με αυτό τον τρόπο είναι πιο άμεση η επέμβαση της πυροσβεστικής υπηρεσίας και του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης.
- Ένα βυτίο πυρόσβεσης χωρητικότητας 500 λίτρων και μάνικες πυρόσβεσης.
- Κιάλια, φακό, εργαλειοθήκη, αλυσοπρίονο, φωτογραφική μηχανή, αυτόματη κάμερα, φορητό GPS, οδηγό αναγνώρισης πουλιών/ φυτών/ ερπετών, ένα βίντσι (εργάτης), αντιολισθητικές αλυσίδες κ.α.
- Γαλότσες και ολόσωμες αδιάβροχες φόρμες.
- Αναλυτικοί χάρτες της περιοχής.
- Υπηρεσιακό κινητό τηλέφωνο.

Κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας συμπληρώνονται τα εξής έντυπα:

- **Δελτίο Κίνησης Οχήματος:** όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τις χιλιομετρικές αποστάσεις, η ημέρα κίνησης και η αντιστοίχιση του τιμολογίου βενζίνης. Παραδίδεται στον υπεύθυνο φύλαξης και αποστέλλεται μαζί με τα Μηνιαία δελτία δήλωσης δαπανών και τα αντίστοιχα τιμολόγια βενζίνης. Σημειώνεται ότι το όχημα κίνησης είναι είτε του Φορέα Διαχείρισης είτε ιδιωτικό όχημα.
- **Φύλλο Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης** (Βιβλίο Συμβάντων): όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τα διανυθέντα χιλιόμετρα και τυχόν παρατηρήσεις του υπαλλήλου.

Χρησιμοποιείται για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Φύλαξης και αποτελεί παραδοτέο της φύλαξης.

- **Δελτίο Παρακολούθησης:** όπου καταγράφονται τα βιοτικά δεδομένα που εντοπίζονται και μαρκάρονται με το GPS, ώστε να υπάρχει επικουρία του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης.

Ο υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης είναι συνοπτικά αρμόδιος για:

- την κατάρτιση των **Μηνιαίων Προγραμμάτων Φύλαξης**, τα οποία αποτελούν το πρόγραμμα βαρδιών κάθε υπαλλήλου στη φύλαξη. Τα Μηνιαία Προγράμματα αποστέλλονται στην Επιθεώρηση Εργασίας μηνιαίως προς έγκριση.
- Την κατάρτιση του **Εβδομαδιαίου Προγράμματος Φύλαξης**, στο οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι διαδρομές κάθε υπαλλήλου. Υποχρεούται επίσης να το αποστέλλει σε κάθε συνεργαζόμενη υπηρεσία (πυροσβεστική, δασαρχείο κλπ), ώστε να γνωρίζουν οι αρμόδιες οι υπηρεσίες ποια σημεία εποπτεύονται καθημερινά.
- Συμπληρώνει πριν από κάθε κίνηση οχήματος την **Διαταγή Πορείας**, όπου αναγράφονται η ημερομηνία κίνησης, η αιτιολογία της κίνησης, και οι επιβαίνοντες στο όχημα. Αποστέλλεται μαζί με το **Δελτίο Κίνησης Οχήματος** και το αντίστοιχο τιμολόγιο βενζίνης στην Διαχειριστική Αρχή.
- Την σύνταξη του **Δελτίου Αυτοψίας**, σε περίπτωση εντοπισμού παράβασης, με επισύναψη φωτογραφικής τεκμηρίωσης
- Την παραπομπή των σημαντικότερων αυτοψιών – καταγγελιών προς το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης με σκοπό τη σύνταξη επιστολών και καταγγελιών.
- Συγκεντρώνει μηνιαίως τα Φύλλα Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης, τα οποία αρχειοθετούνται ανά μήνα ως Μηνιαίο Βιβλίο Συμβάντων και χρησιμοποιούνται στην σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων Φύλαξης.
- Σύνταξη Ετήσιας Έκθεσης πεπραγμένων φύλαξης.
- Συνεργασία με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Τήρηση του φωτογραφικού αρχείου φύλαξης.

Όχημα του Φορέα Διαχείρισης

Κεφάλαιο 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Πυρκαγιές

Η πρόληψη των πυρκαγιών αποτελεί βασική αρμοδιότητα των φυλάκων του Φορέα Διαχείρισης τόσο στις ορεινές περιοχές του Πάρνωνα όσο και στις πεδινές. Η περίοδος επικινδυνότητας για τις πυρκαγιές ξεκινάει από αρχές Μαΐου και λήγει τέλος Οκτωβρίου. Κατά τους μήνες αυτούς διαμορφώνεται κατάλληλα ο εξοπλισμός των οχημάτων φύλαξης με βυτία πυρόσβεσης, χωρητικότητας 500 λίτρων νερού και μάνικες κατάσβεσης.

Ο υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης/Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης συμμετείχε σε συνεδρίαση του συντονιστικού οργάνου Πολιτικής Προστασίας Αρκαδίας στην Τρίπολη, την Τετάρτη 2 Απριλίου 2014 κατόπιν πρόσκλησης με σκοπό την αποτίμηση της χειμερινής περιόδου και τον προγραμματισμό για τα φαινόμενα πυρκαγιών, υπό την προεδρία του αντιπεριφερειάρχη Αρκαδίας κ. Ευάγγελο Γιαννακούρα, στην αίθουσα συνεδριάσεων του κεντρικού καταστήματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου συμμετείχε στην σύσκεψη στην Τρίπολη για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων της περιόδου 2014-2015 υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου & Ιονίων Νήσων.

Ειδικά για τα περιστατικά που περιορίζονται στην υγροτοπική έκταση του Μουστού, ο Φορέας Διαχείρισης, ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα για έκτακτη σύσκεψη του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου πολιτικής προστασίας του δήμου Βόρειας Κυνουρίας την 18η Αυγούστου 2014, με πρωτοβουλία του δημάρχου, για το συντονισμό των δράσεων των εμπλεκόμενων φορέων κατόπιν των ασυνήθιστα πολλών πυρκαγιών στα πεδινά της προστατευόμενης περιοχής, με πιο ανησυχητική την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στην Περιοχή Απολύτου Προστασίας του υγροτόπου Μουστού την 17η Αυγούστου 2014. Στη σύσκεψη έλαβαν μέρος οι διοικητές του Πυροσβεστικού Κλιμάκιου Άστρους και του Αστυνομικού Τμήματος Άστρους, ο αρμόδιος αντιδήμαρχος για θέματα πολιτικής προστασίας, εκπρόσωποι του Φορέα Διαχείρισης Πάρνωνα-Μουστού, του Λιμενικού Σώματος Άστρους και του Σώματος Εθελοντών Σαμαρειτών. Αποφασίστηκε να εντατικοποιηθούν οι περιπολίες από τα οχήματα όλων των ανωτέρω υπηρεσιών, τόσο στα πεδινά, όσο και στα ορεινά.

Η συνάντηση αυτή αποτέλεσε και έναυσμα για κάλεσμα των κατοίκων της περιοχής να βρίσκονται σε εγρήγορση, αναφέροντας στις αρμόδιες Αρχές κάθε ύποπτη και ασυνήθιστη ενέργεια που αντιλαμβάνονται, ακόμα κι αν αυτή φαίνεται ασήμαντη.

Οι φύλακες είχαν καθημερινή και συνεχή επαφή με την Πυροσβεστική Υπηρεσία (Αρκαδίας και Λακωνίας), μέσω ασυρμάτων, και έτσι κατάφερναν να ειδοποιούν έγκαιρα σε περίπτωση φωτιάς καθώς και να επικουρούν την Πυροσβεστική Αρκαδίας ή Λακωνίας στο έργο της, περιπολώντας σε περιοχές που δεν υπήρχαν περιπολίες της υπηρεσίας. Στα περισσότερα περιστατικά η κατάσβεση γινόταν από κοινού, και σε αρκετά γινόταν αποκλειστικά από τους φύλακες του Φορέα Διαχείρισης. Οι εργαζόμενοι του Τμήματος Επόπτευσης, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, εργάζονταν υπερωριακά ώστε να βοηθούν την Πυροσβεστική Υπηρεσία στις κατασβέσεις των πυρκαγιών.

Καμμένη έκταση στον υγρότοπο Μουστού

Πυρκαγιά στην Καλλιθέα Λακωνίας

Την περίοδο του 2014, συμμετείχαν σε 19 (δέκα εννέα) κατασβέσεις σε δασικά και υγροτοπικά οικοσυστήματα. Τα αίτια των παραπάνω πυρκαγιών ήταν, τις περισσότερες φορές από αμέλεια κτηνοτρόφων και ιδιωτών, ενώ ελάχιστες θεωρήθηκαν ως εμπρησμός.

Συγκριτικά με το 2013 (31 κατασβέσεις), τα περιστατικά ήταν κατά πολύ πιο μειωμένα, αλλά της ίδιας χαμηλής έντασης.

Πυρκαγιά σε συστάδα Δενδρόκεδρου στη Καλλιθέα

Τα αυξημένα κρούσματα που παρατηρήθηκαν το έτος 2013 κατά την ανοιξιάτικη και φθινοπωρινή περίοδο οφείλονται κυρίως στην κύρια απασχόληση του τοπικού πληθυσμού που είναι η ελαιοπαραγωγή και κατά τους μήνες εκείνους γίνεται η συλλογή των καρπών, τα κλαδέματα των δένδρων και το κάψιμο των κλαδιών. Κατά το έτος 2014 αυτά τα κρούσματα μειώθηκαν σε μεγάλο βαθμό έπειτα από τους εκτεταμένους ελέγχους, εποπτείες και άμεσες επεμβάσεις των φυλάκων του Φορέα Διαχείρισης. Τα περιστατικά κατά το μήνα Αύγουστο για τα έτη 2013 & 2014 οφείλονται στις υψηλές θερμοκρασίες που επικρατούν στην περιοχή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και ευνοούν την εκδήλωση πυρκαγιάς.

Η άψογη συνεργασία με το Πυροσβεστικό Σώμα Αρκαδίας και Λακωνίας, επέφερε σημαντικότερα αποτελέσματα στην αποτροπή και άμεση επέμβαση στα περιστατικά πυρκαγιών που είχαμε κατά τη θερινή περίοδο του 2014, με αποτέλεσμα οι εκτάσεις αυτών, να είναι ιδιαίτερα περιορισμένες.

Συλλογή τσαγιού και ειδών χλωρίδας

Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ. 33999/2010, δεν επιτρέπεται η συλλογή φυτών χωρίς ειδική άδεια από το αρμόδιο Δασαρχείο. Στα φυτά αυτά κατατάσσονται κυρίως το τσάι (*Sideritis clandestina*) του Πάρνωνα, η ρίγανη (*Origanum onites*) καθώς και άλλα τοπικά ενδημικά είδη της περιοχής.

Το Δασαρχείο Σπάρτης είναι αρμόδιο για την διαχείριση του υψηλού δάσους του Πάρνωνα όπου και φύεται το τσάι. Οι φύλακες του Φ.Δ. προσπάθησαν να αποτρέψουν την αλόγιστη συλλογή και εμπορία του και με την αλλαγή του ωραρίου τους κατά τη περίοδο συγκομιδής του – μήνες Μάιος με Ιούλιο – αλλά και με στοχευόμενα εβδομαδιαία δρομολόγια, στις περιοχές του Πάρνωνα όπου φύεται.

Δεν καταγράφηκαν περιστατικά συλλογής τσαγιού κατά τη περίοδο συγκομιδής του.

Κατά τα έτη 2013 & 2014 η παρέμβαση σε σχέση με την συγκεκριμένη δραστηριότητα, ήταν πιο αποτελεσματική από ότι το 2012, λόγω του σωστού προγραμματισμού δρομολογίων και ωραρίου, αλλά και της συνεργασίας με τα αρμόδια Δασαρχεία.

Απόρριψη απορριμμάτων και στερεών αποβλήτων - Επιχωματώσεις

Πλήθος χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων αλλά και στερεών αποβλήτων καταγράφηκαν από τους φύλακες του Φορέα Διαχείρισης σε όλη την έκταση της προστατευόμενης περιοχής.

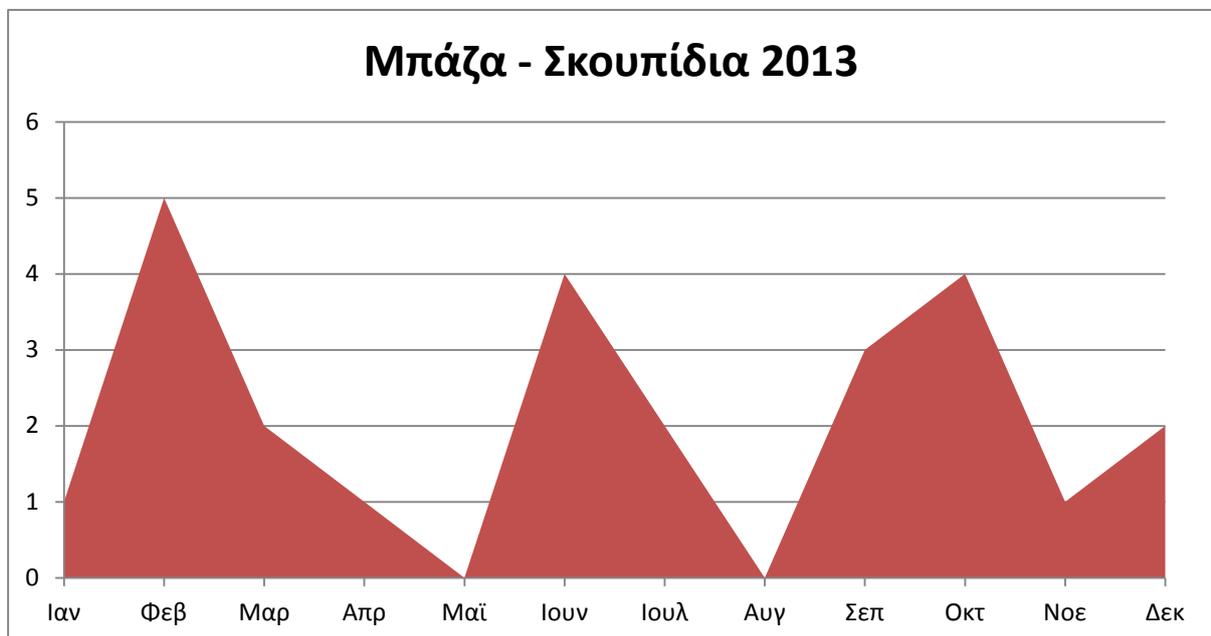
Μπάζα & οικοδομικά υλικά στην περιοχή του Αγ. Πέτρου Αρκαδίας

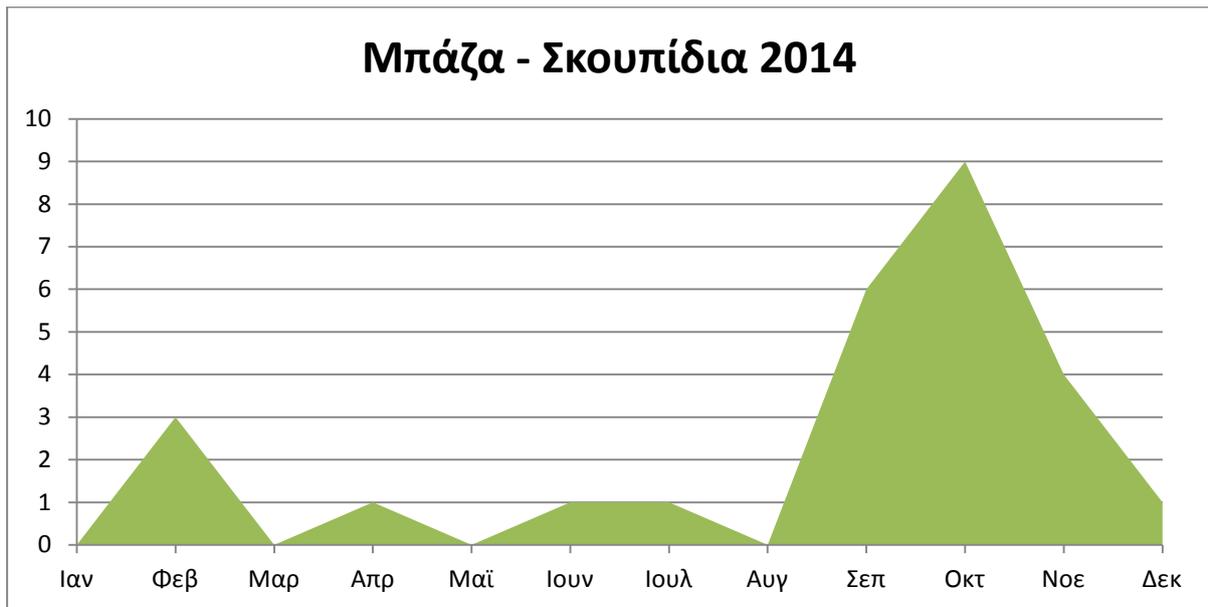
Για την ακρίβεια καταγράφηκαν 27 περιστατικά εναπόθεσης στερεών αποβλήτων και απορριμμάτων. Για τις περιπτώσεις των αποθέσεων στερεών αποβλήτων ή απορριμμάτων, έγιναν έγγραφα από το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης κατόπιν υποδείξεων του Τμήματος Φύλαξης για ενέργεια προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για 7 περιπτώσεις.

Μπάζα και στερεά απόβλητα στην περιοχή Βαρβίτσας Λακωνίας

Έντονη παρουσία της συγκεκριμένης παράνομης δραστηριότητας ήταν και είναι, στο Έλος Κάτω Βερβένων και στις περιοχές των ρεμάτων κυρίως του Τάνου, Βρασιάτη και Δαφνώνα. Αρκετά από τα αγροτεμάχια που βρίσκονται παραπλεύρως των ρεμάτων, είναι ιδιόκτητα και είναι ένας από τους λόγους που συνεχίζονται οι επεμβάσεις σε αυτές τις περιοχές.

Σε συνέχεια του εντοπισμού και της καταγραφής των θέσεων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων, ενημερώθηκαν οι αρμόδιες υπηρεσίες, όπως οι Δήμοι, η Περιφέρεια Πελοποννήσου, το ΥΠΕΚΑ και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, τόσο εγγράφως όσο και προφορικά.

Οι κατανομές των καταγεγραμμένων παράνομων δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των ετών 2013 & 2014, φαίνονται στα παραπάνω γραφήματα. Διαπιστώνεται έντονη μείωση για το 2014 σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους μέχρι και το φθινόπωρο λόγω της εντατικοποίησης των περιπολιών του Φορέα Διαχείρισης.

Λαθραλιεία

Η καθημερινή επίπτευση της απόλυτου προστασίας περιοχής του Υγροτόπου Μουστού, όπου και απαγορεύεται κάθε είδους δραστηριότητας, είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα, και κατά τη διάρκεια του 2014 μειώθηκαν οι καταγεγραμμένες περιπτώσεις λαθραλιείας.

Το γεγονός ότι δεν υπάρχει επαρκής σήμανση, που να δηλώνει την απαγόρευση της εν λόγω δραστηριότητας, δεν διευκόλυνε το έργο των φυλάκων, οι οποίοι ενημέρωναν αρχικά τους παραβάτες και στη συνέχεια τους απομάκρυναν από

το σημείο. Έγιναν συνολικά 2 συστάσεις στην περιοχή του Μουστού.

Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

Αμμοληψίες: η συγκεκριμένη δραστηριότητα διενεργείται κυρίως στην περιοχή του υγροτόπου Μουστού και στα ρέματα του Τάνου και Βρασιάτη. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2014 εντοπίστηκε μόλις μια περίπτωση παράνομης αμμοληψίας.

Απορρίψεις υγρών αποβλήτων: αφορά κυρίως υγρά απόβλητα ελαιοτριβείων, στα ρέματα Τάνου και Βρασιάτη, από ελαιοτριβεία της περιοχής κατά τους μήνες συγκομιδής ελαιοκάρπων. Υπάρχουν σταθερά σημεία απόρριψης των εν λόγω λυμάτων και ο Φορέας

κατήγγειλε το γεγονός με επιστολές προς τις αρμόδιες υπηρεσίες. Η απόθεση των αποβλήτων στις συγκεκριμένες περιοχές γίνεται εδώ και χρόνια, όπως αποδεικνύεται από σχετικές αεροφωτογραφίες. Καταγράφηκαν 2 περιστατικά.

Υγρά απόβλητα από ελαιοτριβείο

Λαθροθηρία: Τα επτά καταφύγια Άγριας Ζωής που υπάρχουν στην περιοχή του Φ.Δ. κάνουν ιδιαίτερα δύσκολο το έργο των φυλάκων αλλά μέχρι και σήμερα δεν έχει εμφανιστεί κάποιο ιδιαίτερο κρούσμα λαθροθηρίας. Η πολύ καλή συνεργασία με τη θηροφυλακή και τους κυνηγητικούς συλλόγους καθώς και οι συνεχείς περιπολίες βοήθησε αρκετά στη πρόληψη και καταστολή της λαθροθηρίας. Ένα μειονέκτημα του Φ.Δ., πέραν της ελλιπέστατης νομοθεσίας περί αρμοδιοτήτων, είναι το ωράριο εργασίας, το οποίο δεν είναι δυνατόν να εκτελείται κατά τις νυχτερινές και πρώτες πρωινές ώρες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην έχουν εντοπιστεί κρούσματα λαθροθηρίας, ενώ είναι γνωστό ότι υπάρχουν, κυρίως τις νυχτερινές ώρες.

Υλοτομίες: Ειδικότερα στην περιοχή του ορεινού και δασικού όγκου της προστατευόμενης περιοχής έχουν εντοπισθεί ορισμένα περιστατικά παράνομων υλοτομιών. Συγκεκριμένα εντοπίστηκε 1 περιστατικό, για τα οποία ειδοποιήθηκε πρωτίστως το αρμόδιο Δασαρχείο.

Λαθροϋλοτομία στην περιοχή του Πάρωνα

Κεφάλαιο 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014

Καταγραφή άγριας πανίδας και ορνιθοπανίδας

Γερακίνα (*Buteo buteo*)

Μία από τις συμπληρωματικές αρμοδιότητες του Τμήματος Φύλαξης αποτελεί και η Καταγραφή και Παρακολούθηση ειδών, στα πλαίσια της συμμετοχής του στο Πρόγραμμα Καταγραφής & Παρακολούθησης ειδών και τύπων οικοτόπων, στην περιοχή ευθύνης του Φορέα.

Κατά τη διάρκεια των περιπολιών τους οι φύλακες είχαν τη δυνατότητα να κάνουν παρακολούθηση διαφόρων ειδών ορνιθοπανίδας και άγριας πανίδας. Η χρήση οδηγών για ερπετά/ πτηνά/ θηλαστικά, κιαλιών, φωτογραφικών μηχανών και αυτόματων καμερών ήταν τα κύρια μέσα για να κάνουν αναγνώριση στο πεδίο, ενώ με τη χρήση φορητού GPS κατάφεραν να καταγράψουν το ακριβές σημείο και την περιοχή που βρίσκονταν.

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν θα χρησιμοποιηθούν στην καταγραφή και χαρτογράφηση της ζωογεωγραφίας των ειδών της προστατευόμενης περιοχής.

Έγιναν πολλαπλές καταγραφές, και στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα νεκρά είδη που βρέθηκαν καθώς και ένα ενδεικτικό δείγμα των σπάνιων ειδών πανίδας και ορνιθοπανίδας που καταγράφονται καθημερινά.

Επιπλέον, έχουν διασωθεί τραυματισμένα άγρια ζώα και έχουν αποσταλεί σε οργανώσεις περίθαλψης άγριων ζώων (ANIMA, κ.λπ) ενδεικτικά: ένας μπούφος, ένας πορφυροτσικνιάς, ένα θαλασσοπούλι-Μύχος, ένας φιδαιτός, μία γερακίνα, μία θαλάσσια χελώνα και ένα μικρό τσακάλι.

Στο κεφάλαιο της Παρακολούθησης εντάσσονται και η συμμετοχή των Φυλάκων στις υπηρεσίες καταγραφής και παρακολούθησης των ειδών και τύπων οικοτόπων της Προστατευόμενης Περιοχής που υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού» του ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013.

Πίνακας 1. Δείγμα καταγραφής σπάνιων ειδών για το 2014

ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΙΔΟΥΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
Βαρβάρα	Ορνιθοπανίδα
Κορμοράνος	
Χουλιάροπαπια	
Λευκοτσικνιάς	
Κρυπτοτσικνιάς	
Πορφυροτσικνιάς	
Μικροτσικνιάς	
Ψαραετός	
Καλαμόκιρκος	
Βραχοκιρκίνεζο	
Χειμωνόκιρκος	
Καστανοκέφαλος Γλάρος	
Στικτή νεροχελώνα	
Γραμμωτή νεροχελώνα	
Θαλάσσια χελώνα	
Λαφιιάτης	
Σαΐτα	
Τσακάλι	Θηλαστικά

Τραυματισμένη Θαλάσσια Χελώνα (*Caretta caretta*)

Μικρό Τσακάλι (*Canis aureus*)

Κρυποτσικνιάς (*Ardeola ralloides*)

Σαΐτα (*Platyceps najadum*)

Καστανοκέφαλος Γλάρος (*Larus ridibundus*)

Στικτή Νεροχελώνα (*Emys orbicularis*)

ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ
Ασβός	2
Θαλάσσια χελώνα (<i>Caretta caretta</i>)	4
Δεντρογαλιά	2
Σαπίτης	3
Σαΐτα	1
Σπιτόφιδο	1
Οχιά	1
Λαφίτης	1
Αλεπού	3
Τσακάλι	2
Δελφίνι	1

Πίνακας 2. Καταγραφή νεκρής πανίδας

Συντήρηση υποδομών - Τεχνική Υποστήριξη ΦΔ

Η συντήρηση κτηριακών υποδομών, του παραπάνω εξοπλισμού του Φορέα καθώς και η συντήρηση των μονοπατιών στην προστατευόμενη περιοχή, των παρατηρητηρίων κλπ. είναι μια από τις αρμοδιότητες των φυλάκων καθώς επίσης και η υποστήριξη, εξυπηρέτηση και ο έλεγχος της κίνησης των επισκεπτών μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής και η ενημέρωσή τους για τα υπάρχοντα μέτρα προστασίας της περιοχής.

Κατά τη διάρκεια του 2014, συντηρήθηκαν εκ νέου οι εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός του Υγροτόπου Μουστού, καθώς και της περιοχής του δρυώδους άρκευθου στη μονή Μαλεβής. Έγιναν πολλοί καθαρισμοί απορριμμάτων και στερεών υλικών κυρίως στις περιοχές απολύτου προστασίας, όπως στη λιμνοθάλασσα του Μουστού, στη παραλία Πόρτες πλησίον του υγροτόπου Μουστού, στα ρέματα Τάνου και Βρασιάτη, καθώς και στις περιοχές του ορεινού όγκου του Πάρνωνα. Επίσης, το τμήμα φροντίζει για την συντήρηση των υποδομών του Φορέα, πχ. των οχημάτων και του κτηριακού εξοπλισμού.

Καθαρισμός της παραλίας εκατέρωθεν των εκβολών του υγροτόπου Μουστού

Καθαρισμός της παραλίας εκατέρωθεν των εκβολών του υγροτόπου Μουστού

Καθαρισμός στρωμάτων πλησίον του δρόμου σε πλαγιά

Καθαρισμός στρωμάτων πλησίον του δρόμου σε πλαγιά

Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση

Μια από τις αρμοδιότητες των φυλάκων είναι και η επικουρία στις δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης.

Συμμετοχή στη Γιορτή του Κάστανου στη Καστάνιτσα Αρκαδίας

Οι φύλακες λειτουργούν τα Κέντρα Ενημέρωσης του Φορέα στο Άστρος, Άγιο Πέτρο και Καστάνιτσα, σε έκτακτες περιπτώσεις κατά την απουσία των ξεναγών και συμβάλουν άμεσα σε όλες τις δράσεις – εκδηλώσεις Ενημέρωσης-Ευαισθητοποίησης. Παίζουν ενεργό ρόλο στις δράσεις που στοχεύουν στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, οι φύλακες του Τμήματος, συμμετείχαν σε δεκάδες ξεναγήσεις ομάδων και σχολείων στην προστατευόμενη περιοχή, ενώ βοήθησαν σημαντικά στην επιτυχημένη ολοκλήρωση διαφόρων εκδηλώσεων του Φορέα Διαχείρισης (Πανερωπαϊκή Γιορτή πουλιών, Γιορτή Καστάνου, κ.λπ.). Ιδιαίτερη σημασία για το Φορέα αλλά αποτέλεσε η συμμετοχή στην διοργάνωση του αγώνα υπεραπόστασης 70 χλμ. το «ΚΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ» με αφετηρία και τερματισμό στον Αγ. Πέτρο Αρκαδίας, καλύπτοντας μια κυκλική απόσταση 70 χλμ .

Εκδήλωση παρατήρησης μεταναστευτικών πουλιών

Φύτευση δέντρων-φυτών σε σχολεία

Επισκέψεις στα σχολεία της ΠΠ

Παρακάτω απεικονίζεται το σύνολο των δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης που συμμετείχαν οι φύλακες κατά το έτος 2014:

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις υδρόβιων πουλιών 2014 της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
Συμμετοχή στις εκδηλώσεις με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων
Επίσκεψη στο ΚΠΕ Άστρους από 25 άτομα Περιβαλλοντικής Ομάδας της Γ τάξης Γυμνασίου Άστρους.
Καθαρισμός στην περιοχή Χερωνησίου σε συνεργασία με το Δήμο Βόρειας Κυνουρίας, πολίτες και εθελοντές του ΦΔ.
Παρουσίαση 1.Τα ενδημικά φυτά του Πάρνωνα - 2.Φαράγγια του Πάρνωνα στο Δημοτικό Τυρού
Παρουσίαση σε Δημοτικό Σχολείο Άστρους: «Τα σπάνια φυτά του Πάρνωνα & η χρήση τους στην κηποτεχνία». Η παρουσίαση αυτή συνδυάστηκε με δράση φυτεύσεων στον κήπο του Σχολείου με τη συμμετοχή των μαθητών.
ΜΑΡΤΙΟΣ
Παρουσίαση στο Νηπιαγωγείο Βερβένων: «Τα σπάνια φυτά του Πάρνωνα & η χρήση τους στην κηποτεχνία». Η παρουσίαση αυτή συνδυάστηκε με δράση φυτεύσεων στον κήπο του Νηπιαγωγείου με τη συμμετοχή των μαθητών.
Παρουσίαση στο Γυμνάσιο Τυρού: «Τα σπάνια φυτά του Πάρνωνα & η χρήση τους στην κηποτεχνία». Η παρουσίαση συνδυάστηκε με δράση φυτεύσεων στον κήπο του Γυμνασίου με τη συμμετοχή των μαθητών.
Επίσκεψη στον υγρότοπο Μουστού & στο Δάσος της Μαλεβής και στο ΚΠΕ Αγίου Πέτρου.
Ξεναγήση του 5ου Γυμνασίου Χαλανδρίου στον υγρότοπο Μουστού
Απελευθέρωση πουλιών / Παγκόσμια Ημέρας Δασοπονίας
Ξεναγήση του 13ου Γυμνασίου Ηρακλείου Κρήτης στον υγρότοπο Μουστού

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
Συμμετοχή στην εκδήλωση «Χελιδονίσματα» στο Νηπιαγωγείο Παραλίου Άστρους
ΜΑΪΟΣ
Ξενάγηση Ομίλου Φίλων Βουνού και Θάλασσας στο ΚΠΕ Καστάνισσας
Παρουσίαση στο Δημοτικό Βλαχοκερασιάς: 1). «Τα δάση της μαύρης πεύκης στον Πάρνωνα και η αποκατάστασή τους μετά την πυρκαγιά της 23/7/2007». 2). «Το δέντρο της καστανιάς: Οι αχινόι του δάσους»
Επίσκεψη στο φαράγγι Λούλουγγα, περιοχή Σίταινας.
Εκδήλωση καθαρισμού στην Παραλία Ατσιγγανος στα πλαίσια του Μεσόγειος SOS
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης στο Δημοτικό Σχολείο Άστρους με αφορμή την παγκόσμια ημέρα της χελώνας
Δενδροφύτευση στο Δημοτικό Σχολείο Βερβένων
ΙΟΥΝΙΟΣ
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης στο Δημοτικό Σχολείο Βερβένων με αφορμή την παγκόσμια ημέρα της χελώνας
Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος - Καθαρισμός με το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Πέτρου
Συμμετοχή στον καθαρισμό στα πλαίσια της εθελοντικής καμπάνιας MedSOS στο Λεωνίδιο
Συμμετοχή στον καθαρισμό στα πλαίσια της εθελοντικής καμπάνιας MedSOS στην Πλάκα Λεωνιδίου
Γιορτή Κερασιών - Πλάτανος Κυνουριάς
ΙΟΥΛΙΟΣ
Συμμετοχή στην οργάνωση του αγώνα υπεραπόστασης «Κρόνιο Πέρασμα»
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
Εθελοντικός καθαρισμός στην Παραλία Κάτω Βερβένων
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης στο Δημοτικό Σχολείο Άστρους με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης στο Γυμνάσιο Αγ. Ανδρέα με αφορμή την Πανευρωπαϊκή Γιορτή των πουλιών
Γιορτή Καστάνου - Καστάνισσα Αρκαδίας
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
Ξενάγηση εκδρομικών από Αθήνα στο ΚΠΕ Καστάνισσας
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης του 1ου Δημοτικού Ναυπλίου στο ΚΠΕ Καστάνισσας
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης του Νηπιαγωγείου - Δημοτικού Δολιανών στο ΚΠΕ Καστάνισσας
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης του Δημοτικού Βλαχοκερασιάς στον Υγρότοπο Μουστου και στο ΚΠΕ Άστρους
Φύτευση αρωματικών φυτών στο 2ο Νηπιαγωγείο Άστρους
Ξενάγηση στο ΚΠΕ Καστάνισσας του Φυσιολατρικού Ομίλου Νίκαιας
Καλλιτεχνικό Σχολείο Ενηλίκων από 20 έως 40 ετών
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
Συμμετοχή στην διοργάνωση Διημερίδας στον Άγιο Πέτρο
Επίσκεψη περιβαλλοντικής ενημέρωσης του Δημοτικού Βερβένων στην Μονή Μαλεβής και στο ΚΠΕ Αγίου Πέτρου

Προστασία και Διαχείριση

Οι φύλακες συμμετέχουν ενεργά στις δράσεις προστασίας και διαχείρισης για την υποστήριξη/υλοποίηση εργασιών διαχείρισης, για την αναγνώριση ειδών πανίδας και χλωρίδας, για την ορθή υποστήριξη των επιστολών που αποστέλλονται σχετικά με τις καταγγελίες παράνομων δραστηριοτήτων και για τη διευκόλυνση της κίνησης του υπόλοιπου προσωπικού.

Η συνεργασία των δύο τμημάτων (της Προστασίας και της Φύλαξης) είναι άμεση κυρίως όσον αφορά τις καταγγελίες των παράνομων δραστηριοτήτων, και στην τεκμηρίωση των επιστολών που αφορούν επιχωματώσεις και απορρίψεις στερεών υλικών και απορριμμάτων, μέσω των αυτοψιών που διενεργούνται από τους φύλακες.

Οι φύλακες συμμετείχαν στις εξής επιπλέον εργασίες:

- ▷ Υπόδειξη στο κλιμάκιο Έλεγχου Ποιότητας της Περιφέρειας Πελοποννήσου των παράνομων δραστηριοτήτων εντός της περιοχής προστασίας του Φ.Δ.
- ▷ Στην καταγραφή και αποτύπωση της καταστροφής της χλωρίδας και της πανίδας από την πυρκαγιά που υπέστην τα πέριξ της Λιμνοθάλασσας του Μουστού.
- ▷ Καθαρισμό της Λιμνοθάλασσας του Μουστού και των όχθων της από απορρίμματα.
- ▷ Εργασίες πεδίου και μετακίνηση υπαλλήλων του Φορέα για καταγραφή των ειδών πανίδας και τυχόν τραυματισμένων ζώων.
- ▷ Τοποθετήσεις φωτογραφικών καμερών για την παρακολούθηση και καταγραφή των ζώων της περιοχής.
- ▷ Καθαρισμό μονοπατιών και δρόμων για την ασφαλή προσπέλαση τους.
- ▷ Μεταφορά τραυματισμένων ζώων και διακομιδή τους σε οργανώσεις περίθαλψης άγριων ζώων.

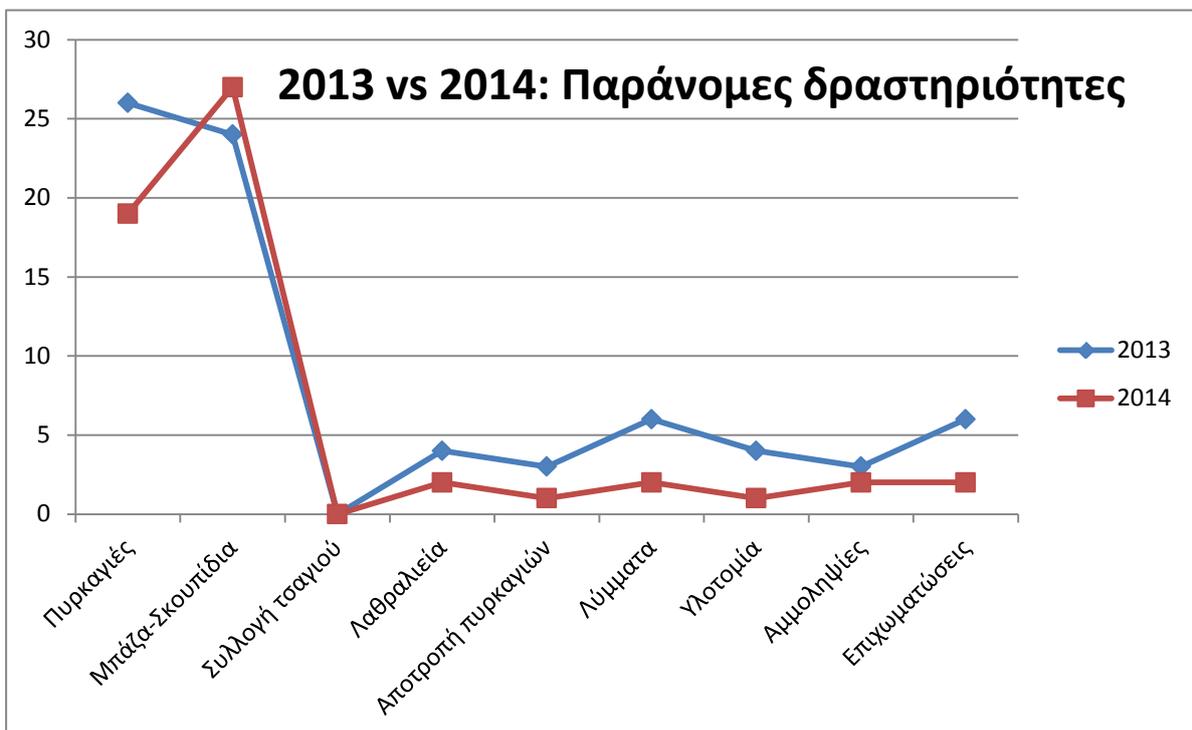
Κεφάλαιο 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014

Κάνοντας χρήση της γνώσης που αποκτήθηκε στο πεδίο και στο αντικείμενο της φύλαξης πρέπει να απαντηθεί πρώτα το ερώτημα αν η φύλαξη πέτυχε ή όχι τους στόχους της. Η γενική άποψη που απορρέει από τα αποτελέσματα του Τμήματος είναι πως η φύλαξη κρίνεται επιτυχής και αυτό το αποδεικνύουν τα νούμερα που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου και τα οποία είχαν φθίνουσα πορεία όσον αφορά το 2014 σε σύγκριση με το 2013 στην πλειοψηφία των παράνομων ενεργειών.

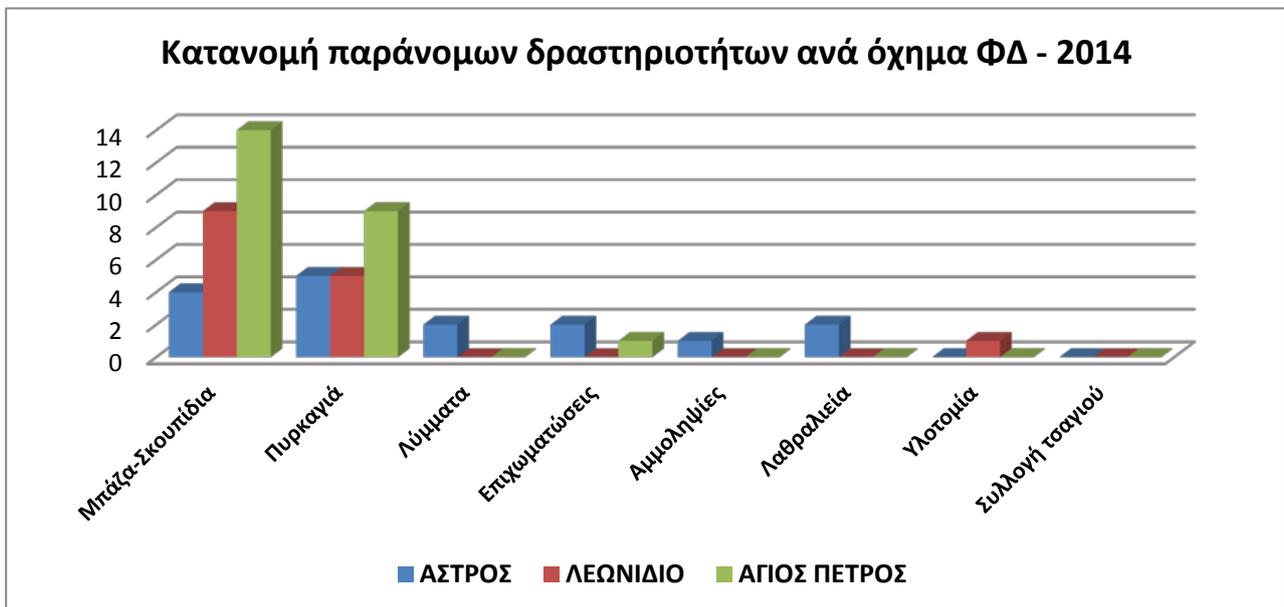
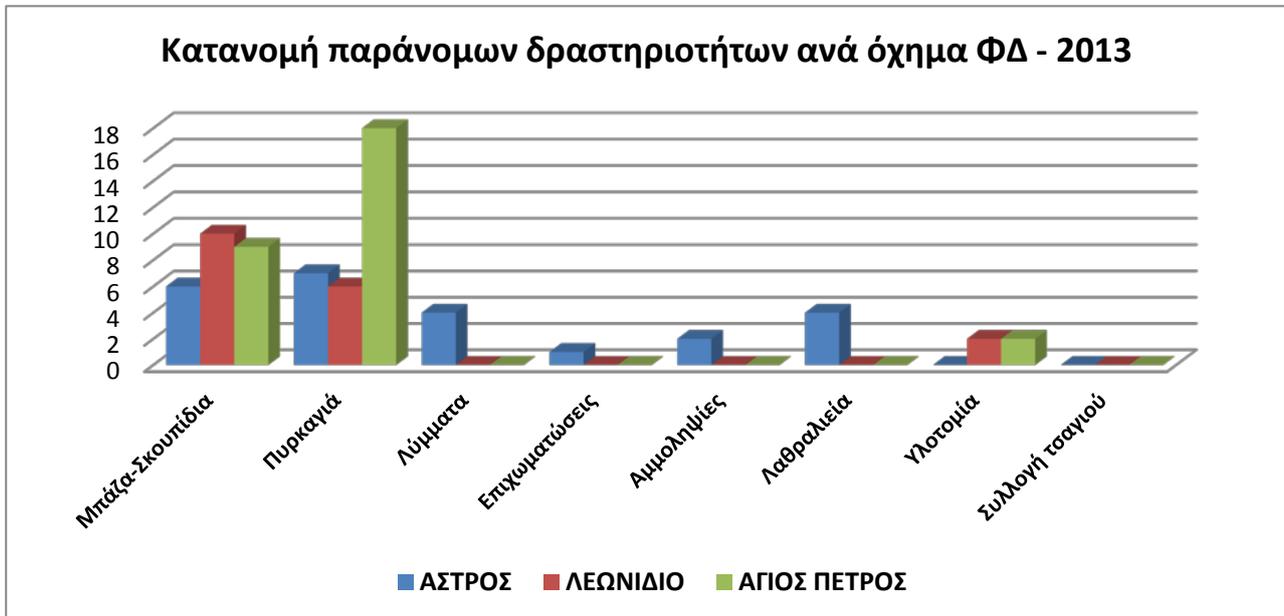
Παρόλο που οι φύλακες περιορίζονταν στην επίβλεψη και την εποπτεία της περιοχής χωρίς να μπορούν να κάνουν ουσιαστικό έλεγχο όταν εντόπιζαν οποιαδήποτε παράβαση, η παρουσία τους και μόνο στο πεδίο με τις περιπολίες που πραγματοποιούσαν έπαιξε ανασταλτικό ρόλο. Όμως δεν παύει η ανεπάρκεια στην δυνατότητα ανακριτικών αρμοδιοτήτων, να είναι κάτι που αποδεδειγμένα θα απέφερε πολλά περισσότερα αποτελέσματα.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τη σύγκριση των δύο ετών:

Τα περισσότερα περιστατικά παρατηρήθηκαν πλησίον κατοικημένων τοποθεσιών και των περιοχών με τη μεγαλύτερη τουριστική δραστηριότητα. Επιπλέον, για τους πολίτες το πιο σύνηθες περιβάλλον απόρριψης απορριμμάτων είναι τα ρέματα, χείμαρρους και υγροτοπικές περιοχές. Για αυτό το λόγο η πλειοψηφία των περιστατικών, δεν εμφανίστηκε μόνο στην περιοχή του Άστρους όπως το 2013 αλλά επεκτάθηκε και στις άλλες 2 ζώνες περιπολίας Άγιο Πέτρο & Λεωνιδίου όπου περιπολούν οι φύλακες. Μέσα από το γράφημα διακρίνουμε μια πτώση σε όλες σχεδόν τις παράνομες δραστηριότητες για το έτος 2014 σε σύγκριση με το 2013 και μια μικρή αύξηση στην απόρριψη-απόθεση μπαζών-απορριμμάτων εντός της Προστατευόμενης Περιοχής.

Στο επίπεδο των συνεργασιών ο Φορέας Διαχείρισης κατάφερε να εμπλέξει όσο το δυνατόν περισσότερους ενεργούς φορείς και να συνεργάζεται στενά όχι μόνο με τα θεσμοθετημένα όργανα του Νόμου αλλά και με υγιείς κοινωνικές ομάδες (κτηνοτρόφους, παραγωγούς, συνεταιρισμούς κ.α.) των οποίων η συνεργασία είναι πολλές φορές ουσιαστική και ωφέλιμη. Την περίοδο που διανύσαμε ήταν καίρια η συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, λόγω των αυξημένων πυρκαγιών στην περιοχή, αλλά και με τα κατά τόπους Δασαρχεία με αποτέλεσμα την αναστολή πολλών παράνομων δραστηριοτήτων.

Το Σχέδιο Επόπτευσης - Φύλαξης, περιόδου 06/2013 - 12/2015 (εγκρίθηκε με την υ.α. 53/2013 απόφαση του Δ.Σ.) εκπονήθηκε από το Φορέα Διαχείρισης και σύμφωνα με αυτό πραγματοποιήθηκε η φύλαξη από το προσωπικό για το παρόν χρονικό διάστημα. Το Σχέδιο Φύλαξης συνοδεύεται από ένα εκτενέστατο τεύχος χαρτών, οι οποίοι είναι βασικοί άξονες για την υλοποίηση του. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο τομέας του προσωπικού παρουσιάζει πρόβλημα σε σχέση με τον αριθμό των φυλάκων

δεδομένου ότι τα όρια χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης εξαπλώνονται σε δύο Νομούς (Αρκαδίας, Λακωνίας) καταλαμβάνοντας έκταση περί τα 1.147.000 στρέμματα. Είναι φανερό ότι με μόνο πέντε φύλακες είναι ανέφικτη η καθημερινή κάλυψη τόσο μεγάλων χιλιομετρικών αποστάσεων και η ταυτόχρονη επίβλεψη όλων των περιοχών προστασίας. Η διασπορά των φυλάκων και των οχημάτων τους σε τρεις περιοχές βοήθησε το έργο τους σε μεγάλο βαθμό αλλά και πάλι είναι αδύνατον να γίνεται εποπτεία σε βάρδιες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας για να υπάρχει πλήρης έλεγχος των παράνομων δραστηριοτήτων στο πεδίο. Επίσης, με την υποβάθμιση που έχουν υποστεί μερικοί από τους ήδη υπάρχοντες φορείς (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Δασαρχείο), λόγω περικοπών των απαραίτητων κονδυλίων, οι φύλακες μαζί με τους Ομοσπονδιακούς θηροφύλακες, μένουν να είναι οι μόνοι που ελέγχουν τις περιοχές προστασίας καθημερινά και εφόσον οι βάρδιες απαρτίζονται από ένα μόνο άτομο (εκτός ειδικών περιπτώσεων) γίνεται κατανοητό ότι επιτελείται ένα αρκετά δύσκολο έργο και με μεγάλο προσωπικό ρίσκο για όσα έχουν επιτευχθεί.

Τέλος, ο σύγχρονος και αξιόπιστος εξοπλισμός του Φορέα Διαχείρισης εμπλουτίστηκε κατά τη διάρκεια του 2013 και του 2014 και αυτό συντέλεσε ακόμη περισσότερο στην καλή παρουσία των φυλάκων στο πεδίο και στην προσπάθεια τους τόσο στο να καταγράψουν είδη χλωρίδας, πανίδας και παράνομων δραστηριοτήτων όσο και στο να τις καταστείλουν.

Κεφάλαιο 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, θέτονται προτάσεις οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν κατά τη νέα περίοδο του έτους 2014, για να δώσουν στην προστατευόμενη περιοχή μία φύλαξη που ως μοναδικό αποτέλεσμα θα έχει την αποτροπή και καταστολή των παράνομων ενεργειών.

Επιμόρφωση-Εκπαίδευση

Η συνεχή επιμόρφωση - εκπαίδευση των φυλάκων, με σεμινάρια από διάφορους ενεργούς φορείς και όργανα, σε θέματα που αφορούν τον τομέα τους θα οπλίσει το προσωπικό με ακόμα περισσότερα προσόντα ώστε να είναι ακόμη πιο αποτελεσματική η προστασία.

Συνεργασίες

Στο θέμα των συνεργασιών είναι αναγκαίο να γίνονται περιπολίες με μικτά κλιμάκια, με τα θεσμοθετημένα όργανα του Νομού, έτσι ώστε να μπορεί να πραγματοποιείται πλήρης έλεγχος και άμεση καταστολή των παράνομων δραστηριοτήτων και όχι απλή καταγραφή αυτών.

Προσωπικό

Με βάση την εμπειρία που έχει αποκτηθεί εκτιμάται ότι οι πραγματικές απαιτήσεις σε προσωπικό είναι οι εξής: Λαμβάνοντας υπόψη άδειες, ρεπό, το εναλλασσόμενο ωράριο κ.λπ. απαιτεί τουλάχιστον 10 άτομα προσωπικό φύλαξης για την Προστατευόμενη Περιοχή της οποίας το μέγεθος είναι ιδιαίτερα μεγάλο. Η καθιέρωση δύο βαρδιών κατά τη θερινή περίοδο αποτελεί βασική προϋπόθεση της αποτελεσματικότητας κυρίως της πυροφύλαξης.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού

Άστρος Αρκαδίας, ΤΚ 22001
Τηλ. 27550 22021 Fax. 2755 022806
@: info@fdparnonas.gr, WEB: www.fdparnonas.gr

CREDITS

Φωτογραφίες: Αρχείο Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013»

«Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας του όρους Πάρνωνα & υγροτόπου Μουστού»

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΤΠΑ

«Κάνουμε τις πράξεις, ζούμε το αποτέλεσμα»

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

